

Assemblea General 2008

El proper mes de juny s'ha previst celebrar l'Assemblea General de socis de la ICHN.

Un dels punts de l'ordre del dia serà el de la renovació dels càrrecs del Consell Directiu, que enguany correspon a la Presidència, la Tresoreria i quatre vocalies.

D'acord amb el que estableixen els Estatuts i el Reglament de règim interior, poden presentar la seva candidatura per ocupar un càrrec del Consell Directiu tots els socis que tinguin més d'un any d'antiguitat.

Els socis que vulguin presentar la candidatura a algun dels càrrecs vacants, poden fer-ho fins al proper 23 de maig, adreçant un escrit o un correu electrònic a la Secretària de la Institució, manifestant la seva disponibilitat per a ocupar un d'aquests càrrecs. A partir d'aquesta data, juntament amb la convocatòria de l'Assemblea General, es trametrà la relació de les candidatures rebudes.

Per a qualsevol aclariment o informació addicional, no dubteu de posar-vos en contacte amb la Secretària de la Institució.

Projectes

Els sistemes naturals de les planes de Son i la Mata de Valencia

Després de dos anys de treball de camp i d'estudi de totes les dades obtingudes, els vint-i-tres equips de recerca que han estat treballant a les Planes de Son i a la Mata de València (Pallars Sobirà) han arribat a la darrera etapa del seu treball i a la Institució ja s'han començat a rebre els primers articles que conformaran un nou volum de la sèrie *Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural*, que per primera vegada se centrarà en l'estudi dels organismes i dels sistemes naturals d'un espai pirinenc.

Només amb les primeres dades ja es posa de relleu l'interessant valor d'aquest espai, que possiblement esdevindrà un dels més coneguts dels nostres Pirineus gràcies a l'extraordinari esforç realitzat pel

nombrós grup d'investigadors que hi han estat treballant aquest dos darrers anys. Una mostra de la importància de dur a terme aquest tipus de treballs de recerca intensiva i pluridisciplinar d'un determinat espai, és l'elevat nombre de primeres citacions, especialment d'invertebrats, que s'han fet per a Catalunya i per a la península Ibèrica i en el descobriment de més d'una nova espècie d'invertebrats.

La darrera etapa d'aquest projecte serà la publicació dels vint-i-tres articles que s'estan elaborant, material aquest que incrementarà sensiblement el coneixement d'aquest sector pirinenc i que esperem que contribueixi a facilitar la seva gestió i a mantenir-lo en un estat de conservació d'acord amb els seus notables valors. ■

Botanics. Royal Botanic Garden Edinburgh, núm. 32. Primavera 2008. 15 p.

Invertebrats que requereixen mesures de conservació a Catalunya

A la pàgina web de la Institució ja es pot trobar l'informe *Invertebrats que requereixen mesures de conservació a Catalunya*. Es tracta d'una llista d'espècies d'invertebrats que requereixen l'adopció de mesures de conservació i de la corresponent fitxa per a la cada una de les 106 espècies seleccionades.

En aquest treball només s'han tingut en compte 7 grups d'invertebrats continentals: mol·luscs (17 espècies), miriàpodes (12 espècies), odonats (15 espècies), ortòpters (19 espècies) heteròpters (9 espècies), coleòpters (29 espècies) i lepidòpters (5 espècies). L'informe es complementa amb la llista d'espècies d'invertebrats dels grups esmentats que ja gaudeixen d'algun grau de protecció a Catalunya, ja

sigui en el conjunt del territori o només en un determinat espai protegit.

En una segona etapa es voldria ampliar aquesta llista a altres grups d'invertebrats, de manera que des d'aquest NOTÍCIES es vol fer una crida als experts en l'estudi d'invertebrats dels grups que encara no s'han estudiat per tal que participin en aquest projecte i contribueixin amb els seus coneixements a posar de relleu l'interès de la fauna invertebrada i la necessitat d'adoptar les necessàries mesures de protecció per a determinades espècies. Tots aquells que vulguin participar-hi només cal que s'adrecin a la Secretaria de l'Institució i ja se'ls informará de com poden fer-ho. ■

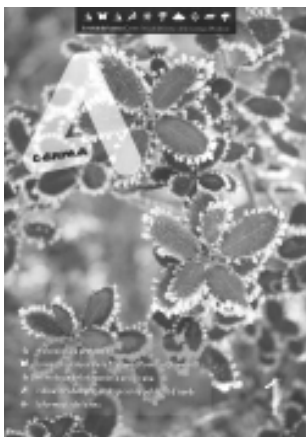
Cursos naturalistes

El cap de setmana del 19 i 20 d'abril es va dur a terme el curs naturalista *Els grans simis fòssils de Catalunya*. La seu del curs va ser el Museu Miquel Crusafont de l'Institut Català de Paleontologia, a Sabadell, on desenvolupen el seu treball com a investigadors els professors dels cursos, en Sergio Almécija i l'Isaac Casanovas-Vilar. El centre d'interès del curs estava en conèixer de primera mà com es du a terme una recerca paleontològica sobre els simis que van poblar Catalunya al Miocè Mitjà i Superior, ara fa entre 13 Ma i 8 Ma. En aquest sentit, destaca el fet que en cap altre indret de la península Ibèrica es troben restes fòssils de simis.

Els descobriments realitzats per l'equip de l'Institut, han permès descriure espècies com *Hispanopithecus laietanus*, conegut com a "Jordi", trobat al jaciment de Can Llobateres (Sabadell) als anys 90 i, més recentment, *Pierolapithecus catalaunicus*, el famós "Pau" trobat als Hostalets de Pierola l'any 2002. Els cursetistes van poder observar i comparar reproduccions dels fòssils d'aquest dos simis amb d'altres d'actuals, amb humans ancestrals fòssils i altres primats no antropomòrfics. A més de les interessants sessions teòriques que van permetre, en altres temes, situar el context ambiental on van viure els simis fòssils, es va visitar el laboratori on té lloc el procés de preparació dels

materials que es recullen als jaciments per el seu posterior anàlisi i interpretació. El diumenge es va visitar els voltants del jaciment de Can Vila, on es van trobar les restes del "Pau", i guiats pels experts, es va fer una petita recerca de fòssils de fauna, utilitzats per datar les capes de deposició de materials i conèixer el paleoambient associat a la presència dels simis. Petites troballes fòssils de vertebrats de grans mamífers, mandíbules de conills o closques de tortugues van arrodonir la part pràctica del curs.

Cal felicitar els professors per l'entusiasme que van transmetre i seguir les properes publicacions de l'equip de l'Institut Català de Paleontologia que seran, com ja ens van avançar, de gran interès amb descripcions de noves espècies. ■

Cenma. La revista d'estudis de la neu i de la muntanya d'Andorra, núm. 1. 1r semestre de 2008. 62 p.

L'ecòleg Josep Peñuelas guanya el Premi de Medi Ambient 2008

El Premi de Medi Ambient 2008, que convoquen conjuntament l'Institut d'Estudis Catalans i l'Obra Social Caixa Sabadell, ha correspost enguany a l'ecòleg Josep Peñuelas, president de la Institució Catalana d'Història Natural. El guardó es lliurà el 2 d'abril passat, a la sala d'actes de Caixa Sabadell, i s'avançà a la celebració dels Premis Sant Jordi 2008, corresponents al *LXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi*, de l'IEC.

Josep Peñuelas (Vic, 1958) és llicenciat en biologia i farmàcia i doctor *cum laude* en ecologia. Actualment, és investigador del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), entitat creada l'any 1987 entre la Generalitat de Catalunya, la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i l'IEC. Dirigeix la Unitat d'Ecofisiologia i Canvi Global CSIC-CEAF-CREAF i és un autor citat freqüentment (*highly cited*) segons l'ISI Essential Science Indicators en ecologia i medi ambient, en biologia vegetal i animal i en el conjunt de tots els camps científics. És especialista en ecofisiologia i estudia les interaccions entre biosfera i atmosfera. Entre els temes de treball que ha desenvolupat recentment hi ha el canvi global, el canvi climàtic, la contaminació atmosfèrica, la teledetecció, l'ecofisiologia vegetal i el funcionament i l'estructura dels ecosistemes mediterranis. És president de la ICHN des del 2004 i conseller del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS).

El Premi de Medi Ambient, reconeix investigadors o institucions de les terres de llengua catalana per la trajectòria d'estudis, investigació i difusió del coneixement en alguna de les disciplines de les ciències ambientals relacionades amb aspectes socioeconòmics del medi ambient, la plani-

ficació i ordenació territorials i l'educació ambiental.

El jurat decidí atorgar el premi, per unanimitat, a Josep Peñuelas perquè és «un investigador de gran prestigi científic internacional en el camp de l'ecologia i el medi ambient» i perquè ha destacat en «posar en evidència mecanismes ecofisiològics lligats al carboni i a l'oxigen en la distribució de plantes, l'emissió per aquestes de compostos orgànics volàtils i en desenvolupar tècniques de teledetecció».

L'acte de lliurament del premi fou presidit pel secretari general del Departament de Medi Ambient i Habitatge, Eduard Pallejà; el president de l'IEC, Salvador Giner; el president de Caixa Sabadell, Lluís Brunet, i l'investigador del CREAF Ferran Rodà. En el transcurs de l'acte, el premiat pronuncià la conferència «Components biològics negligits del canvi global». ■

Journal of Iberian Geology.
An International Publication
of Earth Sciences, vol 34,
núm. 1 (2008). 158 p. ISSN
(print): 1698-6180. ISSN
(online): 1886-7995.

La conservació del patrimoni natural i la biodiversitat. VI Jornades sobre l'Alta Garrotxa. 31 de maig i 1 de juny de 2007. JOSEP VILA (ed.). Universitat de Girona, març de 2008. 198 p. ISBN: 978-84-8458-266-3.

L'Atzavara. Butlletí de la Secció de Ciències Naturals del Museu de Mataró, núm. 16. Canvi climàtic. Ajuntament de Mataró, 2008. 79 p.

Commemoració del 75è aniversari de la visita de la ICHN a Menorca

Tal com us varem anunciar, l'Institut Menorquí d'Estudis i la ICHN han organitzat una trobada en commemoració del 75è aniversari de la visita de la ICHN a Menorca

Aquesta trobada tindrà lloc Menorca, els dies 6, 7 i 8 de juny. El programa provisional és el següent:

Divendres

19.00 h. Recepció a l'Ajuntament de Maó. Xerrada: 75è aniversari de la visita (Història de la Ciència). J. M. Vidal i J.M. Camarasa.

Dissabte

10.00 h. Visita a l'IME. Xerrada: Què és l'OBSAM? Sergi Marió o David Carreras

11.30 h. Excursió a Mongofra. Itinerari per conèixer la gestió en diverses tipologies de zones humides. Ses Salines de Mongofra i la Bassa dels Armariis. Joan Lluís Pretus i Pere Fraga.

14.00 h. Dinar

19.00 h. Conferència a l'Ateneu de Maó. Xerrada d'un representant de la ICHN.

Diumenge

10.00 h. Excursió a s'Albufera des Grau. Exemples de projectes de gestió del Parc Natural. Carles Santana o Miquel Truyol.

14.00 h. Dinar

16.00 h. Excursió al sistema dunar de Son Saura del Nord. Recuperació d'un espai degradat. Francesc X. Roig. ■

Premis per a estudiants

Els membres del jurat constituït per Roser Campeny, Moisès Guardiola i Joan Pino, atorgà el Permi per a estudiants convocat per la Institució Catalana d'Història Natural (convocatòria de l'any 2008), al treball: *El*

poblament vegetal del Massís del Montgrí, les illes Medes i l'antic Estany de Sobrestany, de Miquel Jover Benjumea.

En una propera edició, us oferirem un resum d'aquest treball. ■

Manual. Serie manuales EUROPARC-España 2008. Planificar para gestionar los espacios naturales protegidos. Ed. FUNDACIÓN FERNANDO GONZÁLEZ Bernáldez. 120 p.

LXXVII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC

L'Institut d'Estudis Catalans convoca premis amb l'objectiu de distingir obres i investigadors en tots els àmbits de la ciència i de la cultura catalanes.

Podeu consultar les bases i el cartell a l'adreça <http://www.iec.cat/gc/>

El termini d'admissió de candidatures és el 5 de desembre de 2008, a les 13 hores. El lliurament dels premis tindrà lloc el 22 d'abril de 2009.

La ICHN convoca per trentena vegada el premi per a estudiants a un treball sobre el patrimoni natural.

Si es tracta d'obres, han d'ésser inèdites, llevat d'aquelles en les bases de les quals s'indiqui el contrari,

executades abans d'aquesta convocatòria i redactades en català. Cada obra pot ésser presentada únicament a un dels premis. Les obres ja premiades per l'Institut o per altri en concursos anteriors, així com les subvencionades per l'Institut, no poden ésser considerades.

Les obres aspirants a cada premi han d'ésser presentades mitjançant exemplar imprès únic i en suport digital, mitjançant CD, a la seu principal de l'Institut (carrer del Carme, 47, 08001 Barcelona), amb les indicacions següents: nom, adreça, telèfon i NIF de l'autor i premi a què aspira l'obra, tant a l'exemplar imprès com al CD, i han d'anar acompanyades d'una declaració que el treball s'ajusta a aquestes condicions. ■

Sortida als Monegros

El dissabte 29 de març vam fer una excursió atípica; en comptes d'anar a caminar per la muntanya vam optar per fer-ho per la plana dels Monegros. L'itinerari a peu va començar al restaurant el Ciervo, a la vora de l'A-2 més enllà de Bujaraloz, per dirigir-nos cap al sud travessant el que probablement és el millor relíct de bosc al cor eixut i guixenc de la comarca de Monegros fins a trobar la Salada de la Playa, la més gran de les llacunes endorreïques de la plana de Bujaraloz-Sástago. En aquesta vasta extensió d'horitzons amplis, despoblada, alterada només per suaus onades del relleu, la colla de la ICHN-Bages, més que caminar, semblàvem navegar com un vaixell per un mar ressec.

Només dues espècies d'arbres suporten l'aridesa del lloc combinada amb el clima continental de temperatures extremades, l'exposició al vent i el guix al sòl: la savina turífera (*Juniperus thurifera*) i el pi blanc (*Pinus halepensis*). Aquestes dues gimnospermes coníferes, de fullatge persistent, són l'origen del topònim Monegros que actualment sembla ben poc encertat. Enmig creixen uns arbustos d'aspecte entre el d'una ginesta i el d'un equiset i amb flors extremadament simples, les èfedres (*Ephedra* sp.), els darrers representants d'un grup d'espermatòfits filogenèticament molt antic, independent tant de les coníferes com de les angiospermes. Entre les plantes gipsícoles, especialistes en suportar el sòl guixenc, s'hi compten el ruac (*Ononis tridentata*), la trincola (*Gypsophila hispanica*), el romer blanc (*Helianthemum syriacum*) i *Helianthemum squamatum*.

La vida vegetal als Monegros és un estira-i-arrotonsa amb l'aridesa. Enguany les pluges i la primavera han tornat a ser gasives. La naixença i la florida de plantes anuals als terrenys en guaret i als marges han estat pobres. Però als

erms destacaven dues herbes de flors espectaculars, l'adonis (*Adonis microcarpa*), una planta arvense de la família ranunculàcies, anual i de vistoses flors grogues, i la nadala menuda (*Narcissus dubius*), un narcís de boniques flors blanques i fulles llargues, planes i de color blavís que emergeixen del bulb soterrat.

La Salada de Bujaraloz era ja, a finals de març, ben seca. No era pròpiament la llacuna que s'esperava, sinó una planura de fang coberta de cristallets de sal, tot i que unes setmanes abans havia estat plena d'aigua. Quedava aigua només a la bassa més fonda, construïda per bombar l'aigua de la llacuna cap a les salines. No es tractava realment d'aigua, sinó de salmorra amb un contingut de 140 grams de clorur —que equivalen a 230 grams de sal— per litre. Un cinyell d'halòfits amb cirialeres, limòniums, salats i franquènies envolta la llacuna i s'hi endinsa. Una colònia de gralles (*Corvus monedula*) porta anys establerta al gran edifici desballestat que havia servit durant el temps de funcionament de les salines.

Grans extensions de Monegros, des de Candanos fins a Bujaraloz, s'han transformat en regadius que produeixen un blat migrat a canvi de l'aportació de molta aigua, o que esperen un blat de moro que necessitarà reg quasi continu per sobreviure sota un sol de justícia i sense pluja. Als secans llaurats i sembrats a l'hivern, enguany, com passa sovint, no es collirà res. Tanta inversió d'aigua i de terreny per tan miserable collita és, certament, un mal negoci per tots costats, també per l'ambiental. No valdria la pena deixar lliures aquests terrenys i paisatges?

A la tarda varem visitar a correu la serreta Negra o vedat de Fraga. Aquí varem interpretar la vegetació, una garriga de garric, arçot, llentiscle i ginesta vimenera que, sumant-hi el pi blanc, aconsegueix un recobriment més gran que la bosquina de l'àrea de Bujaraloz. Vam fixar-nos també en els nòduls de sílex

Examinant una savina turífera i, als seus peus, una èfedra vera.

Nadala menuda (*Narcissus dubius*)

Medi Ambient. Tecnologia i Cultura, núm. 41. Salut i qualitat de l'aire. Desembre de 2007. Departament de Medi Ambient i Habitatge, Generalitat de Catalunya, 2007. 105 p. [Http://www.gencat.es/mediamb/revista](http://www.gencat.es/mediamb/revista).

Mètode. Revista de difusió de la investigació. Hivern 2007/2008, núm. 56. Universitat de València, 2008. 148 p.

incrustats a la roca calcària lacustre. Del patró de fractura concoïdal del sílex —que vam poder experimentar— va néixer la primera tecnologia punta, ja als temps reculats del Paleolític.

El despoblament humà de l'àrea així com l'abundància de conills —en són testimoni els seus excrements que s'acumulen aquí i allà— permeten que la fauna hi sigui més

abundant del que podria pensar-se. Entre els animals van cridar-nos especialment l'atenció un parell de voltors (*Gyps fulvus*) que planaven damunt els nostres caps mentre observàvem la serreta Negra i els escarabats butllofers (*Meloe majalis*), grossos, amb els èlitres curts i el cos negre amb franges vermelles, vistosos i molt abundosos a alguns indrets de brolla gipsícola. ■

Plantem el futur

El diumenge 30 de març la delegació del Bages de la ICHN va contribuir a l'organització de la plantada d'arbres a Manresa, prop del riu Cardener al lloc conegut com la fàbrica Blanca del barri de Sant Pau, al sud del nucli urbà. La plantada a Manresa va ser una de les 35 realitzades arreu del país sota el patrocini de Catalunya Ràdio i de la Fundació Territori i Paisatge de Caixa Catalunya. D'altres llocs propers de plantada simultània van ser l'aiguamoll de la Bòbila a Santpedor i el coll de can Massana de Montserrat, al terme del Bruc, ja a la comarca d'Anoia.

L'Ajuntament de Manresa, amb recursos i dedicació plena, contribuí molt positivament al bon funcionament de la plantada a Manresa. Florenci Vallès dirigí la qüestió dels arbres i arbustos. La gent de la ICHN, a més de mà d'obra i d'organització, vam posar-hi els coneixements botànics per establir quina espècie, a quin lloc i perquè, i per donar explicacions als assistents.

Es van plantar a 4 àrees al llarg d'un dels itineraris de natura de Manresa; el que sortint des del Pont Vell, al barri Vell de la ciutat, va per la riba esquerra del riu Cardener i permet després seguir o bé per la costa del Malbaç cap a les Arnaules, Viladordis i el riu Llobregat, o bé, travessant el Cardener, endinsar-se cap a la vall de la riera de Rajadell. S'hi van plantar arbres com l'alzina i el pi pinyer al lloc més allunyat del Cardener i, a les àrees més fèrtils, roures, freixes de fulla petita —potser l'arbre més representatiu del bosc de ribera del Cardener—, salzes i aurons blancs i negres, i arbustos com el llentiscle, el garric, la ginesta i l'aladern a la part eixuta i el saüquer, el sanguinyol, l'arç blanc, el tamarü i el gatell a la més humida. D'aquesta manera es va donar a conèixer aquest nou camí per fer a peu.

Tot plegat va ser un èxit de participació, bon ambient, feina feta i esperem que també de resultats futurs. ■

Delegació de la Franja de Ponent

Cinquena edició de la Universitat Catalana d'Estiu de Ciències de la Natura

La UCECN ofereix en la seva cinquena edició 23 cursos alhora, així com pràctiques de camp i excursions diàries a l'Aiguabarreig. Els cursos es concentren del 6 al 13 de juliol i hi donaran classes i conferències 50 professors vinguts d'arreu els Països Catalans, Europa i Amèrica.

Entre els cursos hi ha des de gestió d'espais fluvials fins a l'estudi i gestió de la fauna invertebrada, entre moltes altres temàtiques. La Universitat acollirà també diferents esdeveniments, entre ells el Primer Congrés de Turisme de Papallones i Insectes, la II

Mostra Internacional de Fotografia i Documental de Natura, la segona Jornada d'Ètnies del Món, dedicada als Tehuelxes de la Patagonia o l'Assemblea mundial de Naturalists Without Borders —Naturalistes sense Fronteres.

Els socis de la ICHN tenen un descompte del 50 % en la matrícula i l'allotjament de franc.

Per a més informació, adreceu-vos a: www.ucenatura.cat o bé truqueu al telèfon 973 780 009. ■

Curs a la selva ennuvolada veneçolana

Naturalistes sense Fronteres i la UCECN ofereixen un nou programa de cursos internacionals a diferents països d'Amèrica del sud, des de Puerto Rico a la Patagonia argentina.

Els cursos treballen intensament i amb pràctiques de camp diàries tota mena de temes de la conservació i recerca de la fauna al Neotròpic: reintroducció del cocodril de

l'Orinoco, còndor dels Andes, tití lleó daurat o recuperació de coralls entre molts altres.

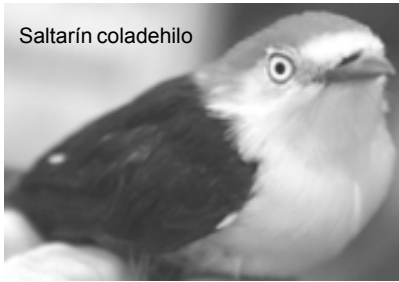
El primer d'aquest nou programa de cursos es farà al maig amb destí a la Selva ennuvolada i els Llanos de Veneçuela. Es tracta de la tercera realització d'aquest curs i en ell el programa inclou estudiar de prop i en ma espècies emblemàtiques de la fauna com ara els colibrís o els caimans. El curs es divideix

en dues àrees ben diferenciades. En primer lloc els Llanos de Veneçuela on s'estudia fauna com ara els cocodrílids, el Capibara, la gran diversitat de felins, rat-penats, serps i ocells.

Tot seguit al parc nacional Henri Pittier es recorre la selva ennuvolada. Des de les orquídiades i bromèlies a dojo fins la seva

Saltarin coladehilo

costa caribenya on es treballen les tortugues marines i els dofins.

Aquest curs està altament subvencionant, aprofiteu les darreres places! ■

Delegació d'Osona - GNO

A la web del GENM www.joseplainez.org, es publica al catàleg de l'ornitofauna de la comarca, la descripció dels píccids o picots que poblen el Moianès. Ens troben davant d'uns ocells originals i de costums bastant desconegudes per la majoria de la gent donat que la seva vida generalment

transcorre a la ombra dels arbres del bosc. El elevat percentatge de massa forestal que cobreix el Moianès fa que sigui un habitat de preferència per alguns espècimens d'aquesta família. Cal remarcar la probable expansió a la comarca del picot negre. Una espècie en perill de desaparèixer. ■

Delegació de la Garrotxa

Projecte de l'Atles d'orquídiades de la Garrotxa

La delegació de la Garrotxa de la ICHN treballa aquest anys en el «Atles d'orquídiades de la Garrotxa». Es tracta d'un projecte en el que ja participen unes 30 persones, algunes amb coneixements botànics i altres sense. Mitjançant sortides col·lectives de formació (fins al moment ja s'han fet 4 sortides), una llista de distribució que permet l'assessorament sobre les fotografies que la gent fa i diferents documents penjats a la pàgina web de la delegació tothom va reconeixent i identificant les diferents espècies d'orquídiades que van florint a la comarca i ressol els dubtes.

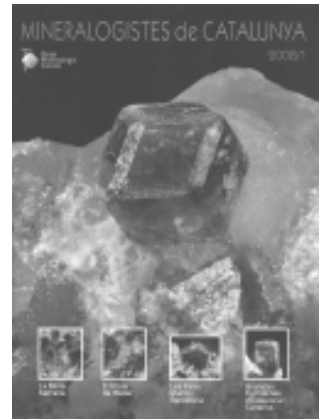
Els voluntaris que participen assumeixen un o més quadrats de UTM de 5 x 5 km de la comarca i van fent un seguiment de les diferents orquídiades que hi surten. A part, es fa un seguiment perquè no quedi cap quadrat sense prospectar, i així assegurar una bona cobertura de tota la comarca a aquesta escala. Per això també s'organitzen o els participants queden ells per fer prospeccions a les zones que encara no disposen de cites.

Fins al moment, i comptant *Orchis conica* que ha estat l'última orquídiada que s'ha localitzat a la comarca, ja són 42 espècies de les quals s'han trobat exemplars garrotxins. Totes les cites dels participants es guarden en una base de dades, amb les dades d'interès i les imatges digitals de cada citació que la validen.

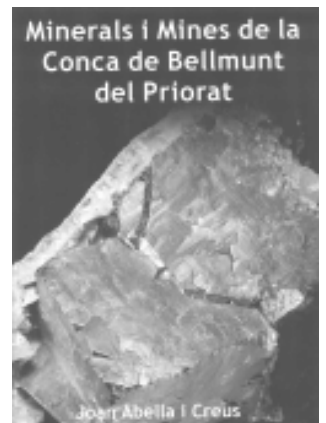
Al web de la delegació ja es pot consultar una bona part de les fitxes descriptives (amb les millors fotografies dels participants) i dels mapes de distribució amb les citacions

existents fins al moment. Alguns documents els penjen els mateixos participants: característiques de les orquídiades, fenologia, pol·linització... i fins i tot algun vídeo de les sortides.

El projecte té com a objectius implicar la població en projectes de recerca i millorar el coneixement de la família de les orquídiades a la Garrotxa. A finals d'any, quan s'acabi la campanya, s'editarà el segon volum de les «Monografies del Patrimoni Natural de la Garrotxa», que incorporarà totes les citacions i els mapes de distribució de cada espècie. ■

Mineralogistes de Catalunya. Grup Mineralògic Català, 2008/1. 62 p. ISSN: 1132-7022.

Minerals i Mines de la Conca de Bellmunt del Priorat. JOAN ABELLA I CREUS. Febrer de 2008. 128 p. ISBN: 978-84-612-1312-2.

I Jornades Catalanes de Conservació de Flora

La I Jornades Catalanes de Conservació de Flora tindrà lloc a Blanes (la Selva) els propers dies 2 i 3 de juny de 2008. Les Jornades tractaran d'aspectes de recerca científica en ciència de la conservació de la biodiversitat vegetal així com dels projectes de conservació que es duen a terme.

Atès que es tracta de la primera vegada que tenen lloc aquestes Jornades, es preveu la presentació de models de gestió i conservació de flora que es porten a terme a d'altres comunitats autònomes o països, i un debat sobre com cal orientar la conservació de les plantes a Catalunya en un futur.

Per a més informació i inscripcions es pot consultar la pàgina web http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/natura/Jornades_flora.jsp

Sortida del Màster «Conservació i gestió de la flora i dels hàbitats» de la Universitat de Barcelona

El passat 15 d'abril es va desenvolupar a la Garrotxa una sortida pràctica del màster «Conservació i gestió de la flora i dels hàbitats» de la Universitat de Barcelona. Primer es va fer una breu diagnosi de l'estat actual del patrimoni botànic de la comarca i del seu grau de coneixement i a continuació es va explicar l'estratègia, les línies de recerca i els programes de conservació que està desenvolupant la delegació de la Garrotxa respecte a flora i vegetació, i com aquests s'articulen amb les administracions amb competències en matèria de conservació.

Després d'aquesta breu introducció es va recórrer el Parc Nou i els paratges de la Moixina i el Triai, una de les zones més interessants de la comarca des del punt de

vista botànic però que a la vegada, en situar-se a la perifèria de la ciutat d'Olot, també és

una de les zones més vulnerables i afectades per nombroses activitats. A la sortida es van veure «in situ» espècies i comunitats vegetals amenaçades, espècies invasores, problemàtiques, actuacions de conservació i gestió d'hàbitats. ■

Grup de treball Oxygastra

III Jornades Odonatològiques del grup Oxygastra

Els dies 19 i 20 d'abril es van desenvolupar les III Jornades Odonatològiques del grup Oxygastra, que en aquesta ocasió i per primer cop es van realitzar fora de Barcelona, en concret, al Museu Comarcal del Montsià a Amposta. Hi van assistir 11 membres del grup acompanyats molts d'ells per les seves famílies.

Les Jornades varen començar el dissabte a les 10 del matí aproximadament a una de les aules del Museu amb un taller sobre tècniques de identificació d'exúvies a càrrec de Paul Müller.

El professor Müller va mostrar als assistents la metodologia, equipament i bibliografia que utilitza per a la identificació de la gran quantitat d'exúvies que col·lecta cada temporada.

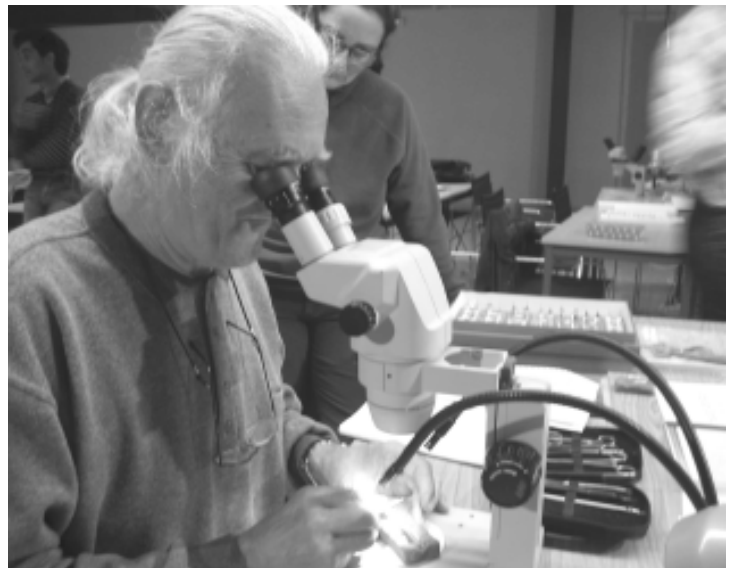
També va mostrar com procedeix a la preparació i conservació dels exemplars.

A continuació el grup es va traslladar a la sala d'actes del Museu on es va celebrar una reunió del grup

Oxygastra. A continuació i en la mateixa sala, David Vilasis portà a terme la seva xerrada sobre fotografia d'exúvies i edició amb l'aplicatiu Photoshop CS3.

En David va mostrar les múltiples utilitats de l'aplicatiu per millorar o modificar les fotografies d'acord a la conveniència de l'usuari.

Aproximadament a les 14 hores es van donar per finalitzades aquestes III Jornades amb uns resultats molt satisfactoris tant pel que fa a l'interès dels tallers i la xerrada com per l'assistència de membres del grup. ■

Grup de treball - Societat Catalana de Fotògrafs de la Natura

Cicle de projeccions de fotografia de natura

La Societat Catalana de Fotògrafs de Natura, recentment creada com a grup de treball de la ICHN, anuncia la presentació del seu cicle de projeccions de fotografia naturalista, a la seu de l'IEC.

Coneguda la vocació naturalista de la SCFN, expressada en la seva declaració fundacional, les exposicions dels treballs dels seus membres volen incidir especialment en la preservació, l'estudi i la divulgació dels valors naturals.

La primera sessió anirà a càrrec de Francesc Muntada sota el títol *Mirades: El que tenim i no podem perdre* i tindrà lloc el proper **dimecres 14 de maig**, a les 19 h.

La segona sessió, a càrrec de Jordi Bas, versarà sobre *Què hi ha darrera les fotografies d'animals salvatges? Aventures i desventures d'un fotògraf de Natura* i tindrà lloc, el **dijous 19 de juny**, també a les 19 hores.

Us hi esperem! ■

Congressos i reunions

Propostes de la comunitat científica per a la conservació dels prats, els conreus, les brolles i les màquies de Collserola

El dimarts 27 de maig es durà a terme a la Sala Prat de la Riba de l'IEC una trobada científica per valorar l'interès natural dels prats, els conreus, les brolles i les màquies de Collserola i debatre les mesures de conservació i gestió necessàries per preservar aquests valors naturals.

Tot i que els prats, els conreus, les brolles i les màquies de Collserola han estat força estudiats i es disposa de dades de seguiment de diversos components del seu medi natural força completes, també són els que menys s'han valorat i, a diferència dels espais forestals, el seu interès no sempre ha estat adequadament tingut en compte en els diferents instruments normatius i de planificació que incideixen sobre Collserola. La situació perifèrica d'aquests ambients també ha propiciat que siguin els més afectats per diversos tipus de pressions i impactes.

S'ha convidat a participar-hi tots els científics que han realitzat algun treball de recerca a Collserola o en el seu entorn immediat i,

també, els científics que han treballat en espais amb unes característiques similars i els representants de les institucions i entitats científiques que actuen a Collserola.

Durant la trobada es faran diverses presentacions dels resultats obtinguts en els treballs de recerca sobre organismes i sistemes que s'hagin desenvolupat en els prats, els conreus, les brolles i les màquies, i els mosaics que constitueixen, de l'entorn de la serra de Collserola i, com a resultat final de la trobada s'elaborarà un document de *Propostes de la comunitat científica per a l'estudi i protecció dels prats, conreus, brolles i màquies de Collserola*.

Per qüestions d'organització, l'assistència a aquesta trobada es limita als experts que expressament ha convidat la ICHN. De tota manera, també hi ha la possibilitat de que els socis de la Institució que hi estiguin interessats, puguin assistir-hi si prèviament s'hi inscriuen a través de la Secretaria (ichn@iec.cat). ■

Legislació

Andorra

Decret del 5-3-2008 pel qual s'aprova el reglament de la pesca. BOPA núm. 24 del 12 de març del 2008.

Catalunya

Ordre AAR/60/2008, de 12 de febrer, per la qual s'estableixen mesures excepcionals i urgents per a la protecció i recuperació del banc natural de petxina lluent (*Callista chione*) localitzat a la zona compresa des del Masnou fins a Blanes. DOGC núm. 5077 del 25 de febrer del 2008.

Decret 41/2008, de 26 de febrer, de modificació dels límits del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, de declaració de reserves naturals parcials i de concreció topogràfica de l'àmbit territorial del Parc Natural i de les seves reserves naturals. DOGC núm. 5081 del 29 de febrer del 2008.

Resolució MAH/698/2008, de 5 de març, per la qual es fixen les espècies pescables, els períodes hàbils de pesca i les aigües en què es pot dur a terme l'activitat de pesca a les aigües continentals de Catalunya per a la temporada 2008. DOGC núm. 5090 del 13 de març del 2008.

REVISTA DE LA ACADEMIA
CANARIA DE CIENCIAS

Folia Canariensis Academiae Scientiarum
Volume XVIII, Nums. 3-4 (2006)

Revista de la Academia
Canaria de Ciencias. Folia
Canariensis Academiae
Scientiarum. Vol. XVIII,
núms. 3-4 (2006). 199 p.
ISSN: 1130-4723.

L'observació i el traç.
Dibuixos botànics. JOAQUIM
CONCA I GRAU. Monografies
d'Eina, núm. 8. Barcelona,
febrer de 2008. 104 p.
ISBN: 978-9850-077-6.

Han col·laborat en la redacció d'aquest

NOTÍCIES:

Jordi Badia, Carme Casas, Guillem Chacon, Gregori Conill, Josep Germain, Pere Luque, Roger Eritja, Xavier Oliver, Andreu Salvat i Florenci Vallès.

Amb el suport de

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

fundada el 1899

ICHN
Institució Catalana
d'Història Natural

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Redacció: ICHN
C. del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 933 248 582
Fax 932 701 180
A/e: ichn@iec.cat
A/I: <http://ichn.iec.cat>

Imprimeix: IMPREMTA BADIA, SL
Maqueta: Albert Beltran
Dipòsit Legal: B.39829-1995

Ordre AAR/140/2008, de 31 de març, per la qual s'estableixen mesures complementàries de regulació de l'extracció de corall vermell (*Corallium rubrum*) a les aigües interiors del litoral català. DOGC núm. 5107 del 9 d'abril del 2008.

País Valencià

Ordre de 12 de febrer de 2008 de la Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge per la qual es declaren quatre reserves de fauna a la Comunitat Valenciana. DOCV núm. 5719 del 7 de març del 2008.

Ordre d'11 de març de 2008, de la Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge, per la qual es declaren 14 noves microreserves vegetals i s'amplia la microreserva vegetal de Cala Argilaga, a la província de Castelló. DOCV núm. 5738 del 9 d'abril del 2008.

RET 40/2008, de 4 d'abril, del Consell, pel qual s'aprova el Pla de Recuperació de la Silene d'Ifac a la Comunitat Valenciana. DOCV núm. 5739 del 10 d'abril del 2008.

Agenda

Sessió científica

Dimarts 20 de maig de 2008, de 12 a 14 h, Sala d'Actes de Ciències UAB/CREAF.
Biodiversitat i canvi global: el cas de les papallones, a càrrec de CONSTANTÍ STEFANESCU, Museu de Granollers.

Cursos naturalistes

17 i 18 de maig de 2008. **Els cetacis de Catalunya**, a càrrec d'ALBERT LÓPEZ, psicòleg i entrenador de dofins, Projecte NINAM i de GEMMA GONZÁLEZ, biòloga, Projecte NINAM.

24 i 25 de maig de 2008. **Biologia i conservació del trencalòs (*Gypaetus barbatus*)**, a càrrec d'ANTONI MARGALIDA, Grup d'Estudi i Protecció del Trencalòs (GEPT).

28 i 29 de juny de 2008. **Introducció als nudibrànquis i opistobrànquis mediterranis**, a càrrec de JOSEP M. DACOSTA i MIQUEL PONTES, Grup d'Estudis de Mare Nostrum; ENRIC MADRENAS, fotògraf submarí i GUILLEM MAS, Nereo.

12 i 13 de juliol de 2008. **TICs a l'abast. La descoberta de la natura amb el suport de les noves tecnologies de la informació**, a càrrec d'ALFONS RASPALL (amb la col·laboració de JOAN MANEL RIERA, ENC).

Per a informació i inscripcions consulteu el programa imprès o bé l'adreça <http://ichn.iec.cat/activitats.htm>

Delegació del Bages

Sortides Naturalistes de Llevant a Ponent de Catalunya.

17 de maig, **la cova del Toll i la Sauva Negra**

7 de juny, **el congost de Mont-rebei**

5 de juliol, **el massís del Carlit**

Cal apuntar-s'hi, com a mínim dos dies abans, trucant al telèfon 938 788 608 o enviant un correu electrònic a ichnbages@infonegocio.com. Podeu consultar el programa complet a l'adreça <http://ichn.iec.cat/agenda.htm>.

Delegació d'Osona - GNO

11 de maig de 2008. Cicle de descoberta del Territori; **El Salt del Mir i la seva fageda, Santa Maria de Besora**.

8 de juny de 2008. **El Bosc del Llopart, espai amb acord de Custòdia del Territori**. Sortida conjunta amb la delegació de la Garrotxa. Sant Pere de Torelló.

Per a més informació i inscripcions truqueu al 669 798 555 o escriviu a l'adreça nepta40@hotmail.com.

Grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de la Natura

Cicle de projeccions de fotografia naturalista

Dimecres 14 de maig, a les 19 h, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. **Mirades: El que tenim i no podem perdre**, a càrrec de FRANCESC MUNTADA.

Dijous 19 de juny de 2008, a les 19 h, a la Sala Pere Coromines de l'IEC. **Què hi ha darrera les fotografies d'animals salvatges? Aventures i desventures d'un fotògraf de Natura**, a càrrec de JORDI BAS.